

до колкото те не противоречеха на неговите лични и династически интереси и за да придаде на своята завоевателна политика външния вид на една политика, която преследва осъществяването на българското племенно единство. Фердинанд вършеше това само до толкова, до колкото то не противоречеше на собствените негови планове. А сключването на Сръбско-българския митнически съюз, колкото и да представлява на пръв поглед едно отклонение от неговите цели, в действителност съвсем не бе такава. В зависимост от политическия момент Фердинанд избираше и своите средства, които, обаче, водеха все към неговата цел за балканска хегемония и източна империя. Моментът, в който се сключи Сръбско-българския митнически съюз, бе в същото време момент на най-разпалени и ожесточени борби между българските, сръбските и гръцките революционни организации в Македония. И ако Фердинандовото правителство се реши на тази постъпка, то бе, за да повлияе за едно отслабване и обезсилване дейността на сръбските революционни организации в тази област и за намаление на сръбските претенции, чрез създаването за Сърбия на привлекателни и от жизнено значение за нея перспективи за един стопански подем. Веднаж сръбския народ почувствувал големите изгоди от един митнически съюз с България, това би могло да повлияе за намалението на претенциите на Сърбия в Македония, които претенции, както казахме, почиваха най-вече на голямата ѝ нужда от излаз на море и подобрене, въобще, стопанските условия на нейното съществуване. Това би имало, също тъй, за резултат отслабването на сръбската пропаганда в Македония и на съпротивата, която македонското революционно движение срещаше в лицето на сръбските революционни организации там. В същото